

CV Milada Sukdoláková

En het riet zal doorbreken

De jaren 1990 waren in Tsjechië de jaren van nieuwe hoop, van omkeer. Ook voor veel kunstenaars die zelf de uitwassen van het autocratische communisme hadden ervaren of gewerkt hadden in een klimaat van angst en onderling wantrouwen.

Milada Sukdoláková is een van de kunstenaars die de hoop gestalte gaven. Ze groeide op in het gezin van Pavel Sukdolak, een befaamd etsers die gestadig werkt aan prenten die geïnspireerd werden door een kosmisch bewustzijn en mystieke verhalen.

Als dochter leerde ze het ambacht in het atelier van haar vader en als studente aan de Academie voor Toegepaste Kunst in Praag.

Haar eerste werken waren grafisch: kleuretsen die ze zelf afdruckte. Maar gaandeweg verlegde ze haar belangstelling naar animatiefilms.

Een aantal van de Tsjechische kinderfilms die in de jaren 80 en 90 bij ons op zondagnamiddag uitgezonden werden waren van haar hand. Animatie werd haar metier en ze nam artistiek gaandeweg afstand van haar vader, Pavel Sukdolak, die met zijn faam een zware schaduw wierp op haar werk. Maar ze bleven vader en dochter. Pavel studeerde restauratie en de lijsten waarin Milada haar werken presenteerde waren van zijn hand.

Maar Milada bleef ook etsen maken, technisch perfect met subtiele kleurengamma's.

Haar werk vormt een kalender van de jaren 80 en 90 toen de hoop eindelijk doorbrak: de koepel die openscheurt en waaruit zoveel vastleggende documenten wegwaaien. Er is de versteende stad, ommuurd, waar de hoop als riet door de verdorde aarde opschiet. In ouder werk volgt ze de invloed van haar vader die zingeving vindt in muziek en poëzie.

En zoals voor zovele Tsjechen was de Shoah een bron van reflectie en expressie. Denken we maar aan Milada's serie over Auschwitz: "Haren, brillen, poppen". Dierbare verzamelingen over verloren identiteiten die ons collectieve geheugen als horror blijven bezoeken.

Er is een ets, Poušť, Woestijn, waar een dwarsdoorsnee van de beschavingen getoond wordt. Elke bouwlaag wordt een sokkel voor de volgende en een hoe dieper men in de woestijn graaft, hoe belangrijker de begraven fundamenten worden.

Zo gelaagd beschavingen zijn, zo gelaagd is ook de identiteit van de mens. Elke belangrijke laag, elk gebouw steunt op het vorige en biedt steun aan een volgende. Sedert Amin Malouf weten we wat een gelaagde identiteit is. In zijn werk: "Les identités meurtrières" benadrukt hij vooral de negatieve impact van een verstoorde, afscherpende identiteit. Terwijl psychoanalytici en contextuele therapeuten de genezende kracht van een geïntegreerd bestaan benadrukken.

Milada Sukdoláková toonde de vitale mogelijkheden van identiteitsopbouw, lang voor Malouf zijn werk publiceerde. Haar visie is realistisch ten aanzien van de mogelijkheden en valkuilen van identiteitsopbouw. Haar werk wil verbondenheid zijn en is, met een stuk weemoed, ook hoopvol.

(LC)